

документов, был одним из идеологов кирилло-мефодиевцев, стремился направить деятельность организации на более активную работу в интересах не только Украины, но и всего славянского мира.

Ключевые слова: Кирилло-Мефодиевское общество, украинская прогрессивная интеллигенция, отмена крепостного права, провозглашение республики, общественная жизнь, образование, политическое и культурное развитие.

Vovkun S. Contribution P.O. Kulisha in activity Cyril and Methodius fellowship

The paper considers that Kulish was not the only member of Cyril and Methodius, but also influenced the development of the ideological foundations of its policy documents, was one of the ideologues of Cyril Methodians sought to direct the organization's activities for more active work for the benefit not only of Ukraine but of all the Slavic world.

In a short period of Cyril and Methodius (January 1846p. – March 1847p.) The participants have been prepared and approved; "Charter of the Slavic Society of St. Cyril and Methodius", program "Genesis of the Ukrainian people", appeal "Ukrainian brothers!" and "Brothers Russians and Poles!". In addition, members of the Society had written many historical works, nonfiction and fiction, collected and published part number of folk songs, tales, legends, and ethnographic descriptions and more. Criticizing the monarchy and its feudal system, members of the Society made a number of ideas about replacing the new structure of society, which would find happiness Slavic peoples.

The research question of the relation of the Society to the most important problems of the past and contemporary life shows that their views were an important milestone in the development of democratic Ukrainian historical science.

Kulish considered by us as a member of Cyril and Methodius, the ideological foundations of program documents of a political organization carried her and taken literally as part meant a certain group or even a few people. In some cases, the views of two or three, and sometimes one of the members of the Association meet their common historical concept. Since Kulish considered by us as a member of Cyril and Methodius, ideological behinds program documents of political organization and carried on his outlook.

However, staying in the Society P.Kulish some researchers have questioned, but more careful study of this problem allows us to assert that Kulish was a full member of the aforementioned Ukrainian secret organization, for which he suffered government penalties. The documents show that Kulish was not only a member of the Society, and actively influence of time on the stance of its participants. In letters to M.Kostomarov, M.Hulaka, V.Byelozerskoho, O.Markovycha and other members of Cyril and Methodius, he drew attention to the need to reinforce their creative work to study the history of Ukraine, its culture, protection of native speech.

On his involvement with the Society Kulish in the autobiographical book "Kulysh Life" says: "Even when he was in Kiev when he held together how many friends; in this small community, we are first originated the idea-issuing of books required to self- ukrainian and building the common schools. The idea was tilted to some masters of this humanists and the lay the foundation of public education in Ukraine. Often wrote Kulish from the capital to Belozersky, then Kostomarova, then the other, keeping their spirits. And they are not the Cossacks were to be had from the prop. Sometimes they are accompanied and conducted extensive conversations about all Slavs.

Kulish during the investigation, and later with his inconsistency in one case claimed that he was "a member of the Brotherhood", and that the community was going to "buy up all the Slavic nations in free union under the protection of the Russian Emperor" another – his involvement in clandestine political organizations objected, citing the fact that Cyril Methodians reasons for Ukraine saving it to your "brotherhood not barkers."

In our opinion, Kulish was not the only member of the Society, but also influenced the development of the ideological foundations of its policy documents, was one of the ideologues of Cyril Methodians sought to direct the activities of a more active benefit not only Ukraine, but also the entire Slavic world.

Key words: Cyril and Methodius, Ukrainian progressive intellectuals, the abolition of serfdom, the proclamation of the republic, social life, education, political and cultural development.

УДК 008: 130.1

Гончаров Владислав Вікторович
здобувач

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАДИЦІЙ І НОВАЦІЙ У МЕЖАХ СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКОЇ КОНЦЕПЦІЇ В. ПЛАХОВА

У статті на основі аналізу праці російського філософа і соціолога В. Плахова "Традиції і сучасність: досвід філософсько-соціологічного дослідження" визначено основні аспекти розуміння традицій у поєднанні з новаціями. Констатується, що висновки дослідника у межах соціально-філософської традиції слугують важливим теоретико-методологічним підґрунтям для концептуалізації культурологічних уявлень про традиції та їх трансформації під впливом новацій.

Ключові слова: традиції, новації, функції традицій, інформаційна природа традицій.

Актуальність традицій, а відповідно – необхідність аналізу наукових праць, які відображають різні підходи до їх розуміння – не потребує обґрунтування. Зрозуміло, що проаналізувати всі праці, зокрема в межах статті, не уявляється можливим, так само як надто складно серед наукових досліджень виокремити власне філософські, соціологічні, психологічні чи культурологічні. Нині, коли в гуманітаристиці переважає тенденція до інклюзивності наукових підходів, неможливо на "межі дисциплінарних світів" (Р. Барт) відшукати дослідника, який зумів би відмежувати суто філософські погляди від культурологічних, чи соціологічні від психологічних. Так само, як важко уявити собі автора досліджень, який не керувався би міждисциплінарною методологією.

Відтак мета нашого дослідження – привернути увагу до найбільш ґрунтовних напрацювань, присвячених традиціям, представлених науковими здобутками в межах різних теоретико-методологічних концепцій, зокрема соціально-філософських, висновки яких, на нашу думку, відіграли чи не найбільшу роль у формуванні культурологічного підходу до їх дослідження. Для реалізації цієї мети зупинимось на аналізі наукової спадщини російського соціолога і філософа В. Плахова, який досліджував соціальний системогенез, основним законом функціонування якого вважав традиції.

Основні праці автора: "Традиції і суспільство" (1982 р.), "Про виникнення традицій і звичаїв" (1973 р.), "Традиції і звичаї як соціальні норми" (1973 р.), "Категорія "традиція" і її функція в історичних дослідженнях" (1989 р.).

Найбільш ґрунтовною працею автора є "Традиції і суспільство: досвід філософсько-соціологічного дослідження". Тому зупинимо на ній свою увагу.

Відношення автора до традицій можна зрозуміти вже з перших сторінок його дослідження: не зрозумівши загальних і специфічних функцій традицій, не можна зрозуміти процеси соціогенезу, соціологізації людини, природу і сутність новаторства, а також характер інновацій, які відбуваються в культурі [1, 3].

Крім того, у Вступі автор акцентує увагу, що в основі ритуалів, звичаїв, обрядів, церемоніалів тощо лежить спільне – традиції – як історично усталені суспільні відносини, як особливий загальний соціологічний закон [1, 10-11]. Тому, на його думку, традиції можна вважати синонімом всіх цих понять [1, 14]. Аналізуючи в першому розділі (названому, як і сама праця) походження терміна традиція, дослідник доходить висновку, що він є більш універсальним терміном щодо інших, тому його можна використовувати в інших випадках для пояснення всіх подібних феноменів [1, 18].

Цікавим у межах нашого дослідження є підрозділ "Суспільство і суспільні відносини та їх системний аналіз. Традиція як соціальний феномен". Він розпочинається з твердження, що будь-який соціальний рух відбувається завдяки змінам у суспільних відносинах на основі виробництва матеріальних благ, агентами якого виступають люди.

При цьому традиція, на думку дослідника, реалізується на 6 суспільних рівнях: загальному, в межах якого діють діалектичні закони; загальносистемному; особливому, на якому проявляються характерні риси традицій як суверенного суспільного феномена; окремому, пов'язаному з проявом специфічних традицій – в економіці, політиці, моралі, релігії, мистецтві; рівні, на якому відбуваються конкретно-історичні модифікації традицій; рівні, який відповідає конкретним життєвим ситуаціям [1, 26].

Відтак, традиція розуміється дослідником як специфічна форма вираження діалектичних і загальносистемних закономірностей, дія якої пов'язана виключно з феноменальним буттям, соціальними якостями, незалежно від того, яких модифікацій вона набуває. Саме в цьому проявляється цілісність і суверенність традиції [1, 24].

Окрім того, до основних якостей традицій дослідник відносить і кумулятивність – здатність традиції як системи з пам'яттю зберігати і накопичувати досвід минулого розвитку, що пов'язано з принципами історичного детермінізму та наслідування матеріальної і духовної культури [1, 29].

Як система традиція також має такі якості, як надчуттєвість, надіндивідуальність, неподільність тощо. Перетворюючись і трансформуючись, традиція набуває ознак системного буття і розглядається як самостійний об'єкт [1, 30-31].

Як специфічна субстанція традиція має такі характеристики: просторово-часова стійкість – проявляється в розвитку суспільних відносин і слугує засобом вираження їх історичної незмінності та збереження; історична повторюваність і спільність. Крім того, традиція – діалектична. Останнє "... проявляється в детермінуючій дії минулого на майбутнє (...) це минуле, яке переходить у майбутнє" [1, 35].

У главі II "Традиція як закон системи суспільних відносин" дослідник розглядає традицію в якості специфічного закону історичного наслідування в розвитку [1, 39]. Отже, відображаючи соціальне минуле, традиція не може бути перепоною на шляху всього нового і загалом соціального прогресу. "Нове", на думку В. Плахова, можна вважати доповненням до закономірних традиційних відносин. А щодо евристичних інновацій, то традиція їх підготовлює, спрямовує [1, 35].

Дослідник інноваційні можливості традицій пов'язує з їх поділом на динамічні і статичні. Хоча і не бачить між ними принципової різниці, оскільки в середині кожних закладені механізми для зовнішнього збагачення новими компонентами – інноваціями.

У підрозділі 2 "Традиція в процесах генезису і функціонування системи суспільних відносин, її інформаційний аспект" дослідник аналізує традицію як закон функціонування, що забезпечує просторово-часову фіксацію системних змін у суспільних відносинах. Останнє, на думку В. Плахова, має важливе значення "для розуміння як поліваріантності самих традицій, так і поліморфізму всієї людської культури", що обґрунтовано здатністю традиції "узаконювати суспільні відносини".

Дослідник характеризує основні якості традицій: спонтанність – "структурна детермінація, яку провокують традиції, є не зовнішньою щодо системи, а іманентною, власне-системною (аутогенною); статистична невизначеність – характер традиційної детермінації структур не вирізняється жорсткістю і однозначністю [1, с. 50-51]. Зміни в умовах, перетворення компонентів системи (інновації) весь час порушують структуру традицій, однак характер їх функціонування не змінюється. Інколи, щоправда, зовнішні зміни і вплив призводять до відбруньковування, народження дочірньої традиції [1, 53].

Щодо інформаційного аспекту традиції, то здатність традиції "наводити порядок" В. Плахов вважає своєрідним засобом обмеження хаосу, неорганізованості, тобто мовою теорії інформації – засобом знищення невизначеності. Так "...традиція підпадає під статистичне (кількісне) визначення інформації", яке водночас не заперечує її якісні дефініції (прагматичні і семантичні) [1, 54].

У підрозділі 3 "Традиція в системі соціальних норм. Механізм проскрипції" В. Плахов показує здатність традиції виступати в якості природних соціальних норм, оскільки виникнення традиції має природно-історичний характер [1, 56-58]. "...в утвердженні традицій відбувається об'єктивна суб'єктивної діяльності", що автор пояснює їх інерціальністю, самодостатністю, нагальністю змісту, імперативністю, заснованою на авторитеті, що дає змогу в якості соціальних норм набувати традиціям м'яких, поблажливих форм [1, 67].

Також автор підкреслює, що в конкретно-історичній дійсності традиція піддається метаморфозам (*differentia specifica*). І хоча вона є вічною, ці метаморфози можуть бути багатограними, безкінечно різними й історично минулими. "Життя, особливості, роль, рух конкретно-історичних форм традицій цілком і повністю зумовлені її носієм – реальними суспільними відносинами, які складаються між людьми на основі матеріального виробництва". Саме в цьому проявляється парадоксальність традицій – вони одночасно є і засобом, і наслідком суспільних відносин [1, 84-85].

Важливою для розуміння специфіки традицій є Глава 3 "Системно-функціональне буття традицій", оскільки, як зрозуміло з її назви, в ній охарактеризовано функції, які виконують традиції в суспільстві.

На початку глави В. Плахов наголошує, що саме інформаційна природа традицій зумовлює їх можливі метаморфози, а також прояв у різних об'єктивних речах – продуктах виробництва, мистецтва, матеріальних пам'яток, а також в їх якостях, відношеннях, функціях [1, 89].

Загалом до основних функцій традицій дослідник відносить детермінацію суспільної свідомості на гносеологічному та соціальному рівні, що пов'язано з екзогенною і ендогенною здатністю традицій до детермінації [1, 91-92].

Відтак, до основних функцій традицій автор відносить: опосередкування предметної діяльності, поведінки, вчинків тощо історичним минулим, досвідом, що пов'язано з актуалізацією традицій [1, 93]. Остання може бути прямою і опосередкованою. При цьому безпосередня актуалізація є особливим видом інформаційної причинності, а опосередкована – викликана органічними зв'язками між всіма суспільними відносинами. Ці типи актуалізації тісно пов'язані між собою [1, 95].

Всі функції традицій також пов'язані з дією їх діалектичних закономірностей, характерних для систем різного роду. До них автор відносить функції: забезпечення стійкості, фіксацію відносин між людьми; відтворення, регенерації минулих відносин; впорядкування на рівні загальносистемному, статичному, кібернетичному, специфічно соціальному, інформаційному; унормовування, регламентування (обмеження), інтегрування, збереження. Загалом, констатує дослідник, ці функції є системоутворюючими, тобто такими, що конструюють соціум.

Також традиції іманентно виконують функцію соціального зв'язку та інформаційну функцію. Дослідник наголошує, що остання функція – як специфічна форма соціальної організації – забезпечує регулятивну, впорядковуючу, негентропійну функцію як засіб накоплення, зберігання і передачі інформації. При цьому, на відміну від технічних засобів, традиції як засіб трансляції будуть існувати стільки, скільки і сама людина [1, 96-104].

Також до функції традицій дослідник відносить презентацію і репрезентацію системи суспільних відносин та функцію соціалізації людей, оскільки у процесі "суб'єктивної інтеріоризації традиції завоюються індивідом і стають особистісним законом, етосом людини" [1, 106].

Всі вище перераховані функції дослідник відносить до загальнородових, притаманних всім системам.

Специфічні видові функції традицій проявляються в тих сферах суспільного життя, де вони реалізуються. Так, в мистецтві традиції виконують естетичні, в релігії – компенсаторні, в науці – гносеологічні функції. Крім того, автор пропонує розглядати конкретно-ситуаційні модифікації, оскільки одна і та ж функція в одному випадку, наприклад, може стимулювати, а в іншому – стати соціальним інгібітором. Відтак, традиції мультифункціональні [1, 109-111].

У наступних розділах книги В. Плахов аналізує процеси інституціалізації традицій та їх зв'язок з функціонуванням правової системи.

Глава друга праці присвячена дослідженню генезису виникнення традицій, їх місцю і ролі в антропосоціогенезі у зв'язку з суспільним прогресом і динамікою соціальної системи.

У межах нашого дослідження вартує уваги частина 2 книги "Традиції в соціальному житті". Зокрема, в главі 1 "Види і специфічні прояви традицій" дослідник акцентує увагу на аспектах прояву традиційності та функціях традицій в різних сферах життя людини – науці, техніці, релігії тощо. Окремим підрозділом представлена тема "Традиції в мистецтві. Проблема традиції і новаторства в художній творчості" [1, 174]. Зупинимось на деяких моментах їх дослідження більш ґрунтовно, оскільки у художній культурі можна віднайти зразки конкретного прояву діалектики відносин традицій і новацій.

Принагідно зазначимо, що запропонована для дослідження праця В. Плахова в силу ідеологічно-часових особливостей її написання (1982 р.) досить перенасичена марксистсько-ленінською "термінологією" та методологією, а також цитатами її класиків. Проте потрібно віддати належне її автору, що, незважаючи на зрозумілі всім застереження, які провокували необхідність опори на ідеологічно-виважені першоджерела, загалом книга не тільки цікава і корисна, а й достатньо виважена і не викликає застережень щодо своєї заангажованості. Про виважену позицію її автора свідчить і розуміння розвитку мистецтва, висловлене ним на початку підрозділу: "...у своєму історичному розвитку мистецтво водночас не слідує прямо за розвитком виробничих сил", оскільки "в його житті важливе місце займає традиція", а тому "питання новаторства в мистецтві не можна вирішити суто формальним шляхом" [1, 175].

Останню думку дослідник підкріплює такими твердженнями: традиційність слугує вираженням стійкості в художньому розвитку, загального, повторюваного, закономірного, зумовленого об'єктивно тощо; проникнення традиції в художню творчість відбувається об'єктивно, тотально, незалежно від бажання авторів різними каналами.

До каналів проникнення традицій у художню творчість дослідник відносить: особистість художника і його школу; історичну і статистичну детермінацію художнього розвитку; нормативні системи – естетичну, моральну, мовну; неінституціональну регуляцію і організацію творчого процесу.

Фактично, традиція – важлива складова розвитку мистецтва, в якій проявляється "безсмертний дар попередників автора". Будь-який розрив з традицією, на думку автора, відбувається все одно в її рамках, оскільки інше призводить до загибелі мистецтва як системи. Будь-яка творчість утверджується за допомогою традицій. Відтак, "новаторство діалектично передбачає традицію як засіб свого соціального прояву і реалізації", а "індивідуальні особливості художньої творчості об'єктивуються і соціально закріплюються в традиції". Тому завдання справжнього художника – "найти оптимальне поєднання індивідуального і традиційного", позаяк "перспективним проявом оригінальності може слугувати самобутній, неповторний" інтенсивний розвиток традиції, збагачення її новими елементами тощо. Саме так проявляється творча індивідуальність художника, його дарування.

До основних функцій, які виконує традиція в мистецтві, В. Плахов відносить: стимулюючу і нахненну роль (евокативна); керуючу; еталонну [1, 179]. Серед функцій він також виокремлює живильну та опорну, в якій художник знаходить підґрунтя та опору в утвердженні нового [1, 180]. Тому, констатує автор, проблема традиції і новаторства не повинна зводитися до їх протиставлення, як "нового і старого, творчості і ретроградства". Традиція "не суперечить новому, а передбачає його", це – "закон формування нового в його закономірному генезисі і прояву на відміну від нового в його індетермінстському варіанті".

Далі В. Плахов звертає увагу на багатство традицій в мистецтві як у змісті, так і в формі художніх творів: традиційний зміст може бути закріплений в традиційній формі; зміст може бути нетрадиційний, але традиційно оформлений; традиційний зміст може бути відображений в нетрадиційній формі; зміст і форма – нетрадиційні.

І наприкінці автор наголошує, що традиції закріплені в унікальних і високохудожніх творах, а тому мають цінність, живуть і впливають на всі покоління. І цей вплив не можна подолати [1, 181].

Відтак аналіз праці В. Плахова "Традиції і суспільство: досвід філософсько-соціологічного дослідження" дає змогу констатувати, що її висновки слугують важливим підґрунтям для сучасного розуміння традицій у тісному зв'язку з новаціями, які відбуваються в культурі, що можна обґрунтувати такими положеннями.

По-перше, автор дає досить ґрунтовне визначення традицій, яке не втрачає своєї актуальності і сьогодні, оскільки пояснює процеси соціогенезу, природу і сутність новаторства, а також характер інновацій, які відбуваються в культурі.

По-друге, досить ґрунтовною є характеристика якостей традицій.

По-третє, В. Плаховим запропонована чітка класифікація функцій, які традиції відіграють у різних сферах побутування людини – науці, техніці, релігії, мистецтві, наголошуючи на важливості традицій для художньої творчості.

По-четверте, важливим уявляється наголос на інформаційній природі традицій, яка, власне, і визначає їх специфічні функції і метаморфози, які знаходять прояв у різних об'єктивних речах. Остання теза уможливило формування комунікативного підходу до традицій як засобу трансляції культурного досвіду.

Відтак, аналіз праць щодо вивчення традицій у межах різних теоретико-методологічних підходів, зокрема філософської і соціологічної спадщини, дає змогу сформулювати концептуальне уявлення про традиції та їх трансформації під впливом новацій, що визначає перспективність і необхідність їх подальшого аналізу.

Література

1. Плахов В. Традиції і суспільство: досвід філософсько-соціологічного дослідження. – М.: Мысль, 1982. – 220 с.

References

1. Plakhov V. Traditsii i suspilstvo: dosvid filosofsko-sotsiologichnoho doslidzhennia. – М.: Мысл, 1982. – 220 s.

Гончаров В. В. Основные аспекты исследования традиций и новаций в рамках социально-философской концепции В. Плахова

В статье на основе анализа работы русского философа и социолога В. Плахова "Традиции и общество: опыт философско-социологического исследования" определены основные аспекты понимания традиций в сочетании с инновациями. Констатируется, что выводы исследователя в рамках социально-философской традиции служат важным теоретико-методологическим основанием для концептуализации культурологических представлений о традициях и их трансформациях под влиянием новаций.

Ключевые слова: традиции, новации, функции традиций, информационная природа традиций.

Goncharov V. Basic aspects research tradition and innovations of the within socio and philosophical concept V. Plahov

The aim – to draw attention to the most fundamental developments devoted to the traditions represented scientific achievements within different theoretical and methodological concepts, including social and philosophical, the conclusions of which, in our opinion, is not played the greatest role in shaping the cultural approach to their research. To achieve this goal will focus on the analysis of the scientific heritage of the Russian sociologist and philosopher Vladimir Plahov who investigated social systemohenez, the basic operation of law considered by tradition.

In the introduction, the author emphasizes that through rituals, customs, rites, ceremonies, etc. is common – tradition – historically established social relations as a special general sociological law, as may be considered synonymous with tradition and more universal terms on the other.

Unit "Society and social relations and systems analysis. Tradition as a social phenomenon" begins with the statement that any social movement is due to changes in the social relations of production on the basis of wealth, the agents of which are men. In this tradition implemented on 6 levels of society.

The main qualities traditions researchers attribute cumulateness, nachchuttyevist, nadindyvidualnist, indivisibility and more.

In Chapter II, "The tradition of the law of social relations" researcher considers tradition as a specific historical inheritance law in development. Reflecting the social history, tradition can not be an obstacle in the way of anything new and general social progress.

Researcher innovative capabilities traditions linking their division into dynamic and static. Although it does not see a fundamental difference between them, as in the middle of the inherent mechanisms for external enrichment with new components – innovation.

Section 2, "Tradition in the process of genesis and functioning of the public relations aspect of information" researcher examines the tradition of functioning as a law that provides spatio-temporal fixation system changes in social relations. With regard to the information aspect tradition, the ability tradition "restore order" B. says Plahov peculiar way of limiting chaos, disorganization.

Section 3 "The tradition in the social norms. Mechanism proskryptsiyi" V. Plahov shows the ability traditions act as a natural social norms. Although it is eternal, this metamorphosis can be multifaceted, endlessly different and historically transient. Important for the understanding of tradition is Chapter 3 of "systemic -functional tradition of being". B. Plahov stresses that it is informative nature traditions makes them possible metamorphosis, and expression of various objective things.

All functions of the traditions associated with the action of dialectical patterns characteristic of various kinds. Also tradition inherently function as social communication and information function.

In the following chapters V. Plahov analyzes the institutionalization traditions and their connection with the operation of the legal system.

Chapter Two is devoted to research work genesis origin traditions, their place and role in antroposotsiogeneza due to social progress and the dynamics of the social system.

As part of our research is worth attention Part 2 of the book "The tradition in social life". In particular, in Chapter 1, "Types and specific manifestations of tradition" researcher focuses on the aspects of display tradition and tradition functions in different areas of life – science, technology, religion and so on. Individual units represented by the theme of "Tradition in Art. The problem of tradition and innovation in art".

Channels penetration traditions in artistic creativity researcher include: the identity of the artist and his school, historical and statistical determination of artistic development, regulatory systems – aesthetic, moral, linguistic, neinsty-tutsionalnu regulation and organization of the creative process.

Therefore, analysis of the works of Plahov "Tradition and society : the experience of philosophical and sociological studies" can be stated that its findings serve as an important foundation for the modern understanding of the traditions in close connection with the innovations taking place in the culture, which can be justified by the following provisions. First, the author gives a fairly thorough definition of tradition that still exists today, as explained sotsiogeneza processes, the nature and essence of innovation and the nature of innovation taking place in the culture. Second, is thoroughly characteristic qualities of tradition. Thirdly, V. Plahov offered clear classification functions that tradition is played in different areas of human existence – science, technology, religion, art, emphasizing the importance of tradition to art. Fourth, it seems important to emphasize the informational nature of the tradition, which, in fact, determine their specific functions and metamorphosis, which find expression in a variety of objective things. The last argument allows the formation of a communicative approach to tradition as a means of transmission of cultural experiences.

Keywords: traditions, innovations, functions traditions, traditions informational nature.

УДК 316.74:929(477) "1895/1968" (043)

Добіна Тетяна Геннадіївна
аспірантка

КУЛЬТУРНИЙ СВІТ УКРАЇНСЬКОЇ ЕЛІТИ В ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ БОРИСА ЛЯТОШИНСЬКОГО

Досліджено культурний світ української еліти в творчій спадщині Бориса Лятошинського. Здійснено дослідження персоніфікованого значення особистості Бориса Лятошинського у розвитку Музичного товариства ім. М.Леонтовича та його внеску у творчу, просвітницьку та педагогічну сфери музичної культури як в масштабах Товариства в цілому, так і щодо окремих його членів.

Ключові слова: культурна спадщина, творча діяльність, науково-культурологічна думка, історико-культурний процес, національна спрямованість, творчий доробок.

Вивчення ключових понять, пов'язаних з процесами взаємодії музики, поезики, літератури і традицій минулого, складає великий інтерес у сфері дослідження національної культури. Твердження про те, що музична культура є вагомою і яскравою частиною фундаменту, на якому будується національна культура, не підлягає сумніву. Будучи центром важливих і яскравих чуттєвих, слухових, естетичних та емоційних вражень загальної культури етносу, музичне мистецтво є концентрованим уособленням національної культури.

Однією з основних проблем становлення української національної культури, яка століттями зневажалась і пригнічувалась, а кілька десятиліть років була "затиснута" між необхідністю "вписування" в партійну ідеологію та виживанням в умовах жорстких схоластичних табу, є проблема різно-